

بسم الله الرحمن الرحيم

پوښتنه او ځواب

په لبنان کې نوي سياسي بدلونونه

پوښتنه:

العربي الجديد وېبپاڼې د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۲۱ مه یو راپور خپور کړ، چې پکې ویل شوي: نواف سلام د سه شنبې په ماښام په بعبدا ماڼۍ کې له ولسمشر جوزف عون تر لیدنې وروسته، په داسې حال کې ووت چې یوه توره دوسیه یې په لاس کې وه، دا ښکاره نه شوه چې آیا هغه د کابینې د غړو نوملړ وړاندې کړی که نه. د یادولو وړ ده چې د څه باندې دوو کلونو سیاسي اختلافاتو له امله د لبنان د ولسمشرۍ څوکۍ تشه پاتې وه. خو د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۹ مه د دغه هېواد پارلمان، جوزف عون د ولسمشر په توګه وټاکه. تر دغې ټاکنې یوازې څلور ورځې وروسته، د جنوري په ۱۳ مه، جوزف عون، نواف سلام ته دنده وسپارله چې د لبنان نوی حکومت جوړ کړي. (سرچینه: الجزیره، ۲۰۲۵/۱/۲۰).

پوښتنه دا ده چې په لبنان کې څه پېښ شول چې د ولسمشرۍ تر دوه کلنې خلا وروسته سمدستي هوکړه وشوه چې د پوځ قوماندان جوزف عون ولسمشر وټاکل شي او یوازې څو ورځې وروسته نواف سلام د لومړي وزیر په توګه اعلان شي؟ دا بدلونونه ولې دومره چټک پېښ شول؟ آیا دا چټکتیا ښيي چې له وړاندې د لبنان د داخلي او بهرني سیاسي جوړښت د بدلون لپاره یو پلان جوړ شوی و او لا هم دوام لري؟ که دا یوازې د نورو سیمه ییزو بدلونونو په څېر یو عادي بدلون دی؟

ځواب:

د پورته پوښتنو د روښانه کولو لپاره، لاندې ټکي څېړو:

لومړی: د سیمې او نړۍ ستر سیاسي بدلونونه د لبنان د دغو چټکو تحولاتو اساسي لامل دی چې په پایله کې یې جوزف عون د لبنان ولسمشر وټاکل شو، او نواف سلام ته د نوي حکومت جوړولو دنده وسپارل شوه. د لا زیات وضاحت لپاره، لاندې ټکي څېړو:

۱. د یهودي رژیم له لوري د ایران د حزب د مشرانو تر ترور وروسته او د اوربند له کېدو مخکې، د ولسمشر د ټاکلو او د سیاسي تشې د ډکولو غوښتنې راپورته شوې. د دغو غوښتنو په سر کې د ایران د حزب سیاسي مخالفین وو، لکه د سمیر جعجع ډله، چې په ښکاره یې د غزې د جګړې د ملاتړ مخالفت اعلان کړی و. دا اقدامات د جګړې له شرایطو د کټې اخیستنې یوه بڼه وه، چې د اروپايي استازو – چې د امریکایي استازي "هوګسټین" د سفرونو پر مهال په لبنان کې حاضر وو- په همغږۍ ترسره شول. دا سفرونه عمدتاً د جګړې پر درولو او د اوربند پر کېدو متمرکز وو؛ خو د ایران حزب د لبنان د اپوزیسیون دا غوښتنې د نه منلو وړ او یو فرصت طلبانه اقدام باله.

۲. د تېرو دوو کلونو په جریان کې د ولسمشر د ټاکلو لپاره تر ۱۲ ناکامو غونډو وروسته، د لبنان بېلابېلو سیاسي قوتونو ناڅاپه د پوځ پر قوماندان، جوزف عون، توافق وکړ چې د ولسمشرۍ تشه ډکه کړي. ایران پلوه حزب مخکې اعلان کړی و چې د دوی ملاتړ له سلیمان فرنجیه سره دی (سرچینه: العالم چینل، ۲۰۲۵/۱/۷). فرنجیه د ایران په محور او د بشار اسد په نسکور شوي رژیم پورې تړلی شخصیت بلل کېږي. وروسته، سلیمان فرنجیه توافق ته د رسېدو په موخه له خپلې نوماندۍ پر شا شو.

۴. د ایران د محور پلویان، یعنې د ایران حزب او د أمل خوځښت، په لومړۍ غونډه کې جوزف عون ته رایه ورنه کړه، چې له امله یې ټاکنې بریالی نه شوې، ځکه چې نوموړي د اړتیا وړ دوه پر درې (۸۶ رایې) حد نصاب ترلاسه نه کړ. خو په دویمه غونډه کې، له دې پارلماني ډلو سره تر ناستې وروسته، هغوی رایه ورکړه، او جوزف عون ۹۹ رایې ترلاسه کړې. دا رایه ورکونه په داسې بڼه تنظیم شوې وه چې وښيي که د ایران حزب او د أمل خوځښت

ملا تر نه وای، نو جوزف عون به ولسمشری ته نه و رسېدلی. که څه هم دا چاره د ایران پلوه ځواکونو دوامداره نفوذ او د رایې ورکولو پر بهیر د دوی اغېز ښيي، خو دا چې دوی د سیاسي تعطل او خنډونو سیاست پرېښود - سره له دې چې وړتیا یې لرله - د دوی د شاتګ نښه ګڼل کېږي.

۴. د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۱۳ مه، نواف سلام د لبنان د نوي لومړي وزير په توګه وټاکل شو. د هغه معرفي په داسې ډول ترسره شوه چې د یوه سیاسي توافق لپاره د نوماند په توګه تبلیغ ورته وشو؛ داسې نه لکه د ایران د حزب او د هغوی د متحدینو نوماند، نجیب میقاتي، یا لکه فؤاد مخزومي چې د سمیر جعجع ډلې، یعنې د ایران د حزب د مخالفینو نوماند و. په دې توګه، نواف سلام ته دنده وسپارل شوه چې د لبنان نوی حکومت جوړ کړي.

۵. نواف سلام پخوا د ایران حزب او د هغوی د متحدو قوتونو لخوا رد شوی و. د ایران حزب په ۲۰۱۹ کال کې، د سعد حريري له استعفا وروسته، د هغه نوماندی رد کړه او هغه یې "د امریکا نوماند" وبلله، او په هغه وخت کې یې حسان دیاب د لومړي وزير په توګه معرفي کړ. همداراز، د ۲۰۱۹ کال د اګسټ په ۴ مه د بیروت بندر تر چاودنې وروسته، د ایران حزب یو ځل بیا د نواف سلام نوماندی رد کړه.

۶. داسې ښکاري چې د لبنان د لومړي وزير په توګه د نواف سلام ټاکل، د ایران حزب او د امل خوځښت غوسه کړي دي. د الجزیرې شبکې خبریال د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۱۳ مه راپور ورکړی چې د حزب الله پارلماني ډلې د حکومت د مشرۍ لپاره هېڅ نوماند وړاندې نه کړ. د حزب الله د ډلې استازو د لومړي وزير د ټاکلو لپاره له ولسمشر سره تر لیدنې وروسته، د حزب استازي محمد حسن رعد خپګان څرګند کړ او وېی ویل: «ځینې هڅه کوي چې دا ډله له سیاسي صحې لږې او حذف کړي.» هغه خبریالانو ته وویل: «موږ له ولسمشر سره په خپله لیدنه کې یو مثبت ګام پورته کړ، خو د مرستې لاس راته اوږد نه شو.» نوموړي ټینګار وکړ چې حزب الله به له زغم او تدبیر څخه کار واخلي چې د لبنان ملي ګټې وساتي. یوې سرچینې، چې حزب الله ته نږدې ده، افشا کړه چې دا حزب او د هغه متحد، د نښه بري په مشرۍ امل خوځښت، د دې ملاتړ کاوه چې نجیب میقاتي یو ځل بیا د لومړي وزير په توګه وګومارل شي. هغه توضیح ورکړه چې میقاتي ته د لومړي وزارت بېرته ورکول د هغه توافق یوه برخه وه، چې له سعودي استازي، یزید بن محمد بن فهد آل فرحان سره په لبنان کې وشو، او په پایله کې یې، حزب الله او امل خوځښت تېره پنجشنبې د ولسمشر په توګه د جوزف عون له ټاکل کېدو سره موافقه وکړه. بې‌بېسي په دې اړه د ۲۰۲۵ کال د جنوري په ۱۳ مه د لبنان په پارلمان کې د ایران حزب د مشر له قوله راپور ورکړ چې د ولسمشر په توګه د جوزف عون ټاکل د هغه توافق یوه برخه وه، چې د سعودي له استازي سره په لبنان کې وشو، او د همدې توافق له مخې، حزب الله او امل خوځښت د جوزف عون له ټاکل کېدو سره موافقه وکړه.

دویم: په دې توګه، د لبنان د بدلونونو لړۍ په همدې بڼه پر مخ ولاړه، چې په پایله کې یې د دغه هېواد پارلمان نوی ولسمشر وټاکه او د حکومت د جوړولو لپاره نوی لومړی وزير وګومارل شو. که دا بدلونونه له نږدې وڅېړو، لاندې ټکي روښانه کېږي:

۱. موږ پوهېږو چې امریکا د لبنان له دغو سیاسي بدلونونو بشپړ رضایت لري؛ بلکې که دقیق ووايو، دا بدلونونه د امریکا تر څارنې او مدیریت لاندې پېښ شوي دي. جو بایدن په خپل یوه بیان کې وویل: «د لبنان د ولسمشر په توګه زه جوزف عون ته د ټاکل کېدو له امله مبارکي وایم.» هغه زیاته کړه: «ولسمشر عون به پیاوړې مشري وکړي، په داسې حال کې چې لبنان او اسراییل به په بشپړ ډول اوږند ته ژمن وي، سلګونه زره خلک به خپلو کورونو ته ستانه شي، او لبنان به د بیارغونې او اقتصادي پرمختګ پر لور لاړ شي. ولسمشر عون زما اعتماد لري، او زه بشپړ ډاډ لرم چې نوموړی د دغه پړاو لپاره مناسب مشر دی.» (سرچینه: سي‌ان‌ان عربي، ۹/۱/۲۰۲۵) همداراز، د سعودي ولیعهد، محمد بن سلمان، چې د امریکا له مهمو متحدینو دی، د جوزف عون د ټاکل کېدو مبارکي وویل. (سرچینه: الحرة، ۹/۱/۲۰۲۵)

په دې توګه، د لبنان وروستي سياسي بدلونونه د دغه هیواد پر سر د نړیوالو قدرتونو ترمنځ د سیالۍ پایله نه ده، بلکې د امریکا تر کنټرول لاندې پېښ شوي دي. لبنان د میشل عون د واکمنۍ پر مهال، چې د ایران د محور یوه برخه ګڼل کېده، د امریکا تر نفوذ لاندې و. اوسنی ولسمشر، جوزف عون، په ۲۰۱۷ کال کې د میشل عون - چې د امریکا مېر وه - لخوا د پوځ قوماندان وټاکل شو. یعنې جوزف عون له پیل څخه د امریکا د نفوذ تر چتر لاندې کس و. سربېره پر دې، امریکا آن په ۲۰۲۲ کې د لبنان د ولسمشرۍ تر تشې وړاندې او تر هغې وروسته د لبنان پوځ ته نظامي مرستې ورکولې. دا ښيي چې د امریکا او د پوځ د قوماندان جوزف عون ترمنځ اړیکه ډېره نږدې وه. همداراز، نواف سلام هم د امریکا له نفوذ څخه نشي وتلی، ځکه

چې نوموړي خپل ټول زده‌کړيز او تدريسي ژوند په فرانسوي او امريکايي پوهنتونونو، او همداراز، په نړيوالو ادارو کې تېر کړي دي. د هغه وروستۍ رسمي دنده د نړيوالې محکمې د رياست منصب و، چې دا هم د امريکا تر نفوذ لاندې نړيوال حقوقي بنسټ دی.

۳. په دې توگه، امريکا نن ورځ په لبنان کې د خپلې لويې قواعد بدلوي. په تېرو وختونو کې، امريکا د خپل نفوذ د تثبیت لپاره پر ايران، د هغه پر محور، او د هغه پر متحدو ځواکونو تکیه کوله، خو اوس يې د دغو ځواکونو د لرې کولو او د نويو څېرو د ځای‌ناستي کولو پروسه پيل کړې چې په لبنان کې خپل نفوذ همغسې وساتي. لبنان تل د امريکا په ولکه کې و او لا هم همداسې پاتې دی، خو امريکا يوازې ظاهري بڼه او واکمني څېرې بدل کړې دي.

۴. خو په اروپا پورې تړلي ځواکونه ښه پوهېږي چې د دوی قدرت او نفوذ د امريکا په پرتله ډېر کمزوری دی. فرانسه، چې د "پنځه اړخيزې کمېټې" د غړيتوب په چوکاټ کې شته، له ۲۰۲۳ کال راهيسې د جوزف عون د ولسمشرۍ نوماندۍ مخالفه وه، په داسې حال کې چې امريکا او سعودي عرب لا له هماغه وخت څخه د هغه نوم مطرح کړی و. (سرچينه: العربي الجديد، ۲۳/۹/۲۰۲۲) خو، بالاخره فرانسه اړ شوه چې دا انتخاب ومني. له بلې خوا، اروپايان د دې وړتيا نه لري چې د لبنان د ولسمشرۍ څوکۍ تر خپل کنټرول لاندې راوړي. سمير جعجع، چې د پارلمان تر ټولو لويه نصراني ډله کنټرولوي، آن دا جرأت ونه کړ چې ځان د ولسمشرۍ لپاره نوماند کړي، ځکه چې د ايران حزب سخت مخالف و. د ايران حزب په دې اړه واضح کړه: «موږ يوازې د سمير جعجع پر وړاندې د ويتو حق کاروو، ځکه چې د هغه پر وژه د لبنان لپاره تباه کوونکې ده.» (سرچينه: الشرق الأوسط، ۲۵/۱/۲۰۲۵) همداراز، د لومړي وزارت لپاره د فواد مخزومي نوماندې، چې د اپوزيسيون گوندونو لخوا وړاندې شوې وه، رد شوه. (سرچينه: آر ټي، ۲۵/۱/۲۰۲۵) نو په اروپا پورې تړلي ځواکونه نشي کولی د لبنان درې مهې څوکۍ (ولسمشر، لومړی وزير، او د پارلمان مشر) تر خپل کنټرول لاندې راوړي، او دا څوکۍ لا هم د امريکا د پيروانو په لاس کې دي.

۵. خو اروپايانو د لبنان وروستي سياسي بدلونونه منلي دي. د فرانسې ولسمشر، امانوئل مکرون، جوزف عون ته مبارکي وويله، او پر خپله رسمي ایکس (پخواني ټویټر) پاڼه کې يې وليکل: «دا ټاکنې د اصلاحاتو، د لبنان د حاکميت د بېرته راگرځولو، او د دغه هېواد د پرمختگ لپاره لاره هواروي.» (سرچينه: الحرة، ۱۰/۱/۲۰۲۵) د فرانسې د ولسمشر څېرې د اروپايي قوتونو عمومي دريځ څرگندوي او ښيي چې هغوی د ايران د نفوذ کمېدو ته خوښ دي. دا د دې معنی لري چې اروپا د خپلو موخو يوې برخې، يعنې د ايران له محوره د لبنان لرې کېدو، ته رضایت ښودلی. اروپايان يوازې په "پنځه اړخيزه کمېټه" کې - چې د ولسمشرۍ تر تشې وروسته د لبنان د مسئلې د څېړلو لپاره جوړه شوې ده - پر خپل کېدون بڼه کوي. په دې کمېټه کې فرانسه د امريکا، مصر، او سعودي عربستان تر څنگ شته؛ په داسې حال کې چې قطر بيا د انګلستان د کټو استازيتوب کوي.

دا په دې معنی ده چې امريکا نن ورځ په لبنان کې يوازینی برلاسی نړيوال لويغاړی دی، او همدوی دي چې سياسي څېرې بدلوي او د دغه هېواد سياسي جوړښت بېرته تنظيموي. په داسې حال کې چې اروپايانو يوازې د ايران د نفوذ پر کمېدو رضایت ښودلی.

درېيم: خو په داخلي او بهرنۍ کچه د لبنان د بڼې د بدلون مسئله له لاندې مواردو څخه روښانه کېږي:

۱. په داخلي کچه ښکاري چې د ايران د حزب پر وسلو به محدوديتونه لا زيات شي. همداراز، د "مقاومت" اصطلاح، چې پخوا د لبنان د ولسمشرۍ په ويناوو او بيانو کې تل يادېدل، اوس د نوي ولسمشر له خبرو او رسمي اعلاميو څخه په بشپړ ډول حذف شوې ده.

الف: د جوزف عون وينا د لبنان د کورنۍ جگړې له پای ته رسېدو وروسته حالت له دوديزو ويناوو سره توپير درلود؛ د هغه په وينا کې روښانه پيغامونه شامل وو. تر ټولو مهم پيغام يې دا دی چې نوموړي «د دولت د انحصاري وسلو د کنټرول او تثبیت" پر اړتيا ټينگار وکړ، او دا يې د لبنان د حاکميت د تقوي لپاره اساسي اصل وبله. (سرچينه: الحرة، ۲۵/۱/۲۰۲۵) همداراز، جوزف عون په خپلو خبرو کې ټينگار وکړ: «د لبنان دولت - او بيا تکراروم، د لبنان دولت - به له اسراييلي اشغال څخه خلاص شي.» (سرچينه: سي‌ان‌ان عربي، ۲۵/۱/۲۰۲۵)

ب: نواف سلام د رسنيو هغو اټکلونو ته غبرګون وښود چې د وزارتونو د وېش په اړه يې کړې وې، په ځانګړي ډول د دوديزو گوندونو ترمنځ د واک د ویشلو او د حزب‌الله او د امل خوځښت د شرايطو د منلو په اړه، چې د دوی لاس ته د مالي وزارت سپارل هم پکې شامل وو. هغه څرګنده کړه: «ما

هېڅ ډلې ته د هېڅ وزارت د سپارلو ژمنه نه ده ورکړې. د مالي وزارت، لکه د نورو وزارتونو په څېر، د هېڅ مذهب يا ډلې ځانگړې ملکیت نه دی.»
نوموړي پر دې هم ټينگار وکړ چې غواړي حکومت د ۲۴ وزيرانو له ترکیب څخه جوړ کړي. (سرچينه: العربي الجديد، ۲۵/۱/۲۰۲۱)

۲. خو په بهرنۍ کچه؛ د وروستيو تحولاتو تر ارزونې وروسته لاندې ټکي څرگندېږي:

الف: د معمول پر خلاف د لبنان د ولسمشر او لومړي وزير د ټاکلو پروسه کې د ايران هېڅ فعال رول ښکاره تر سترگو نه شو. که څه هم د لبنان د ايران پلوه حزب له دريځونو څخه د ايران د نفوذ څرکونه لا هم تر سترگو کېږي، خو حقيقت دا دی چې د ايران حزب او د هغه متحدينو د دې توان درلود چې د دغو بدلونونو مخه ونيسي، خو دا کار يې ونه کړ. له همدې امله، دا بدلونونه، چې «د امريکا کودتا» بلل شوي، په حقيقت کې د ايران له ضمني موافقې سره ترسره شول. د ايران نفوذ په عربي سيمه کې د کمېدو په حال کې دی. امريکا د سوريې د سياسي بحران د حل مسئله ترکيې ته سپارلې، او ايران يې له دې بهير څخه ځنډې ته کړی، لکه روسيه يې چې د سوريې له معادلې بشپړه لرې کړه. دا د امريکا نوې سيمه ييزه تکلاره ده چې يوازې د بايدن په حکومت پورې محدوده نه وه، بلکې د ترمپ حکومت به هم همدا لاره تعقيب کړي، بلکې دا تکلاره به په سوريه او لبنان کې نوره هم ژوره کړي او عراق ته به يې هم وغځوي. دا سياست د يهودي رژيم له غوښتنو سره بشپړ مطابقت لري، او دا امکان هم شته چې دا د هغو ژمنو يوه برخه وي چې د بايدن اداره يې د يهودي رژيم په وړاندې تعقيبوي، ترڅو دا رژيم دې ته وهڅوي چې په لبنان کې له اوربند سره موافقه وکړي.

ب: داسې ښکاري چې د لبنان نوی ولسمشر ښه پوهېږي چې امريکا هغه په دې حساس پړاو کې د لبنان د اساسي بدلونونو لپاره واک ته رسولی دی. جوزف عون د خپلې لورې مراسمو د وينا په پيل کې وويل: «ښاغلو استازو، تاسو ما ته د لبنان د ولسمشر په توگه ټاکلو سره وياړ راکړ. دا تر ټولو ستر وياړ دی چې ما ته را په برخه شوی، او دا تر ټولو دروند مسؤليت دی چې زما پر اوږو اېښودل شوی دی. اوس زه د "لوی لبنان" د تاسيس تر سل کلن کېدو وروسته لومړی ولسمشر يم، اوس داسې حالت دی چې د منځني ختيځ تر ټولو حساس پړاو ته داخل شوي يو؛ دلته ايتلافونه پاشل شوي، رژيمونه نسکور شوي، او ان ممکن پولې هم بدلې شي.» (سرچينه: انډيپنډنټ عربي، ۲۵/۱/۲۰۲۱) د همدې سرچينې په حواله: د جوزف عون لومړنی بهرنی سفر سعودي عرب ته ټاکل شوی دی. د لبنان ولسمشر، جوزف عون، نن شنبه اعلان وکړ چې لومړنی بهرنی سفر به يې سعودي عرب ته وي؛ هغه له وليعهد محمد بن سلمان سره په ټيليفونې خبرو کې سعودي ته د سفر بلنه ترلاسه کړې.

ج. له ټولو دغو تحولاتو څخه څرگندېږي چې امريکا دا ځل د لبنان د قضبي مسؤليت سعودي عرب ته سپارلی، په داسې حال کې چې په تېر پړاو کې يې دا رول ايران ته ورکړی و. نو سعودي به د لبنان په چارو کې يو مهم رول ولوبوي، او دا هېواد به د لبنان د بيارغونې په بهير کې هم اساسي ونډه لري. په ځانگړي ډول، دې ته په کتو چې تمه کېږي ايران به د نويو سوداگريزو او مالي بنديزونو تر فشار لاندې راشي، چې د ترمپ حکومت به يې پرې تحميل کړي. په دې توگه به سعودي په لبنان کې د ايران ځای ونيسي؛ دا ځای نيول به هم د سياسي نفوذ له پلوه وي او هم د مالي مرستو له اړخه؛ په ځانگړي ډول د لبنان د بيارغونې بهير؛ د پوځ پياوړي کولو لپاره د لبنان د دولت ملاتړ؛ او د ايران د حزب د بې وسلو کولو په بهير کې اسانتيا برابرول. دا پروسه ښايي لبنان له يهودي رژيم سره د اړيکو عادي کولو پر لور يوښي؛ په ځانگړي ډول دا چې دونالد ترمپ غواړي د سعودي او يهودي رژيم ترمنځ اړيکې ژر عادي شي.

څلورم: دا وحشتناک حالت به په لبنان او شاوخوا سيمو کې همداسې دوام وکړي، تر هغه چې الله سبحانه وتعالی خپل موعود امر ته تحقق ورکړي؛ اسلامي خلافت تاسيس شي، او دا ټول سياسي ځواکونه له لبنان او د هغې له شاوخوا څخه محوه شي، لکه څنگه چې د يهودي رژيم پای ته رسېدل هم حتمي دي، لکه څنگه چې د اسد رژيم په سوريه کې له منځه ولاړ. هغه وخت به شام بيا، لکه تل، د اسلامي امت د تېږدونکي زړه حيثيت خپل کړي. مور يقين لرو چې تر دغه جبريه دور او تسلط وروسته چې مور پکې ژوند کوو، خلافت بيا راځي. احمد له حديفه رضی الله عنه څخه روايت کړی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم وفرمايل:

«ثُمَّ تَكُونُ مُلْكًا جَبْرِيَّةً فَتَكُونُ مَا شَاءَ اللَّهُ أَنْ تَكُونَ، ثُمَّ يَرْفَعُهَا إِذَا شَاءَ أَنْ يَرْفَعَهَا، ثُمَّ تَكُونُ خِلَافَةً عَلَى مَهْجَاتِ النَّبِيِّ. ثُمَّ سَكَّتْ»

ژباړه: بيا به ملک جبریه (د دیکتاتور نظامونو حاکمیت) وي او دا به تر هغه وي چې د الله اراده وي او کله چې د الله خوښه شي، دا به هم پورته کړي. بيا به بېرته د نبوت په منهج خلافت حاکم شي. بيا چوپ شو.

او هر چېرته چې دا خلافت قایم شي؛ شام ته به رسېږي او دا به یې مرکز وي. طبراني له سلمه بن نفیل څخه روایت کوي چې رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمایي:

«عُقُرُ دَارِ الْإِسْلَامِ بِالشَّامِ»

ژباړه: د اسلام مرکز به په شام کې وي.

خلافت به د یهودي رژیم پر وړاندې جکړه کې، دغه اشغالګر دولت ته د پای ټکی کېږدي او فلسطین به په بشپړ ډول بېرته دارالاسلام ته راوګرځوي. بې شکه چې روڼ سهار د هغو کسانو لپاره نږدې دی، چې په تمه یې دي.

خو د الله سنت دا نه دي، چې له آسمان څخه پرېښتې راکوزې کړي چې زموږ لپاره خلافت تأسیس کړي، او د دې پر ځای چې دښمنان مو مور له منځه یوسو، پرېښتې یې راته له منځه یوسي او مور همداسې ورته ناست وو! بلکې الله سبحانه و تعالی پرېښتې د نصرت او د بریا د زبیري په توګه راکوزوي؛ د هغو خلکو د نصرت لپاره چې پر خپل رب ایمان لري او هدایت یې موندلی. په جکړه کې د صابرو مسلمانانو یو داسې لښکر چې په خپل امام پسې اقتدا کوي او تر شا یې د دښمنانو پر وړاندې جنګېږي. هغه وخت به د هغو کسانو له ډلې شو، چې دا ستر زبیر ترلاسه کوي:

﴿نَصْرُ مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِيرٌ الْمُؤْمِنِينَ﴾ [صف: ۱۳]

ژباړه: «د الله سبحانه و تعالی نصرت او فتحه ډېره نږدې ده او مؤمنانوته زبیر ورکړه!»

۱۴۴۶ هـ.ق د رجب ۲۳ مه

۲۰۲۰ م کال د جنوري ۲۳ مه